

Fordringer, man søgte at genere dem og bragte det tilsidst til, at Tingen vilde ublaane Penge i franske Landeieendomme. Dersom man vilde undersøge, hvad der staar i franske Landeieendomme, vilde man blive forbausset over, hvor fuldstændig de ere berøvede Kredit. Man har kunnet benytte den personlige Kredit, men Pant i faste Eiendomme, som er saa vigtigt hertilands, bruges næsten ikke der, fordi man ved kunstige Bestemmelser har søgt at beskytte Debitorerne. Det Samme har man ogsaa gjort i Preussen, hvor man forresten i Kreditforeningerne har havt en god Modvægt derimod. Der har det væsentlig været Sunkerne, som have søgt at beskytte Debitorerne, men alle de kunstige Bestemmelser have havt det samme Resultat. Jeg tør ikke i Diebliffet dvæle længere ved disse fremmede Forhold, og jeg tilstaar, jeg havde ikke tænkt at tage Del i Behandlingen af denne Sag, som ikke forekommer mig at have stor Betydning. Jeg skal ikke meget beklage, om Forslaget ikke gaar igjennem, skjøndt jeg ganske vist ikke betænker mig paa at give det min Stemme. Men forsaavidt det ærede Medlem nu ogsaa talte om Sverrig, hvad har da gjort, at Landeieendomsbesidderne der vanskeliggere saa Laan? Hvad Andet end, at Staten ikke har taget de forstandige Hensyn, der vare at tage, til Kreditorerne, ikke har sikret deres Fordringer tilstrækkeligt, at den f. Ex. ogsaa har givet alle andre Bankforeretninger Frihed paa en forstandig og god Maade, men paa samme Tid har indskrænket Hypothekforeningernes Frihed. Næsten overalt, hvor det gaar slet, skyldes det saadanne Forsøg paa Formynderskab. Saalænge imidlertid de, som nærmest ere kaldede til at repræsentere Debitorernes Interesser, ikke forlange Frihed, er der ikke stor Grund til at give den; thi jeg indrømmer, at de Love, som vi have i dette Stykke, let kunne omgaaes, og de omgaaes jo daglig. Jeg beklager, at det ærede Medlem for Sorø (Alberti) ikke er tilstede, thi han kunde vistnok fra sin Sagsforervirkomhed fortælle os, at der f. Ex. tages de blodigste Renter af Folk, som vilde laane, ad den Vej, at de maa tage Obligationer til pari, hvorved der strax bliver afskørt et betydeligt Beløb, og hvorledes der, da Folk tidt ikke ere saa forstandige at fikke

sig at beholde Laanet en vis Tid, ofte der ved tages de utroligste Renter, og der gives jo mange andre Maader at omgaa Loven paa, f. Ex. at der ikke laanes direkte i den faste Eiendom, men at der udstedes de saakaldte Affkommodationsobligationer, og der saa laanes paa dem. Det er en nem og let Maade for Kreditor at opnaa den høiere Rente paa, som han vil skjule. Men, som sagt, ville de Mænd her i Thinget, som nærmest repræsentere Debitorerne, endelig holde paa et saadant Slags Beskyttelsessystem, et saadant Formynderskab, saa tror jeg ikke, at Landets Interesser lide i væsentlig Grad. Hvad det nærmest dreier sig om, er jo den store Uleilighed, som det er for Folk at skulle indgive Ansøgninger om disse Bevillinger og især at skulle vente paa Bevillingen. Jeg skal slutte mig til den Tanke, der tidligere er fremsat, jeg husker ikke om her i Salen eller i et af Bladene, at Ministeren skulde henlægge disse Bevillinger til Herredskontorerne, saa at Folk kunde gaa hen der og løse dem og betale Afgiften for dem, ligesom de betale Thinglæsningsgebyrerne; saa bliver det, hvad det i Virkeligheden er, kun en Afgift for Debitorerne, istedetfor at det nu er en besværlig Form, der gjør Skade, idet det tager Tid at skulle skrive til Kjøbenhavn osv. — Jeg havde ikke bedt om Ordet, dersom jeg ikke havde hørt det ærede Medlem for Middeifart, men jeg tilstaar, at jeg sjældent har hørt Noget, der i den Grad som det, han yttrede, stred mod de Begreber, som jeg er saa ulykkelig at have, fordi jeg beskæftiger mig med statsøkonomiske Materier. Det viser sig, naar det ærede Medlem taler om statsøkonomiske Materier, næsten altid, at hans Sætninger stride mod Begreber, som man, naar man nu engang har den Ulykke at have med den Slags Materier at gjøre, ikke kan Andet end slutte sig til, men her kulminerede det. Han ansførte — forresten som Forsvar for, at Rentefoden nu skal være højere — dette, at Guld og Sølv er faldet i Værdi, som om dette, at man nu maaffe maa bruge to Daler, hvor man før brugte een Daler, som om det vedkommer Spørgsmaalet om, hvormegen Rente man skal svare! Det kommer aldeles ikke den Sag